

ПРОТОКОЛ
ЧЕТВЕРТОГО ЗАСІДАННЯ РАДИ З МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

м. Київ

23 березня 2021 р.

Головував: Заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України – Торговий представник України, заступник голови Ради з міжнародної торгівлі Т.А. Качка.

Присутні: за списком, що додається (додаток № 1)

Під час засідання були обговорені наступні питання порядку денного:

1. Підсумки діяльності у 2020 році в сфері міжнародної торгівлі.
2. Концептуальне бачення представлення України як інноваційного партнера: Всесвітня виставка “Експо-2020” у Дубаї.
3. Зони вільної торгівлі: підсумки та очікування.
4. Експортна стратегія України: стан виконання, перспективи оновлення.
5. Інструмент спільних міжурядових комісій: результати діяльності за 2020 рік.
6. Захист українських товаровиробників на зовнішніх ринках.
7. Оновлення діяльності Ради з міжнародної торгівлі у 2021 році.

До пункту 1 порядку денного.

Інформацію заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України – Торгового представника України, заступника голови Ради з міжнародної торгівлі Т.А. Качки щодо підсумків діяльності у 2020 році в сфері міжнародної торгівлі взято до відома:

- **Експорт** був і залишається рушієм економічного зростання, формує майже 50% українського ВВП. Саме тому підтримка експортерів є однією з цілей програми діяльності нашого Уряду.
- Міжнародна торгівля зіткнулася з безпрецедентною ситуацією, пов'язаною з пандемією COVID-19. Як наслідок, Україна, як і більшість країн, запровадили обмеження, спрямовані на захист життя і здоров'я людей, що призвело до негативних наслідків для світової економіки.
- За підсумками 2020 року експорт товарів і послуг зменшився на 7,8% і склав \$59,0 млрд, у тому числі експорт товарів зменшився на 1,7% та становив лише \$49,2 млрд. Українська зовнішня торгівля на сьогодні розвивається в надскладних умовах. Найбільше падіння експорту відбулося у березні-травні 2020 року, коли в усіх країнах світу було запроваджено жорсткий “локдаун”, після чого експорт залишався стабільним, а від серпня спостерігалось постійне зростання його обсягів. Серед позитивних тенденцій 2020 рік продемонстрував покращення негативного сальдо зовнішньої торгівлі товарами і послугами, яке склало 255,5 млн дол. Темп покращення склав 93,1%.

- Статистичні дані підтверджують, що Україна залишається глобальним гравцем у світовій торгівлі. Зовнішньоторговельні операції проводилися з 234 країнами та юрисдикціями. Найбільш важливими показниками є феноменальне зростання експорту української продукції до В'єтнаму та Китаю – на 93% та на 98% відповідно.
- У 2020 році, на відміну від 2019 року, українські експортери розпочали поставки продукції на ринок таких країн, як Гернси, Гренада, Фарерські Острови, Сан-Томе і Принсіпі, Бутан, Гуам, Федеративні Штати Мікронезії та Макао. Крім того, у 2020 році відновилися поставки таких товарів, як інші залізничні локомотиви; машини для витягування штучних текстильних матеріалів; інші судна, включаючи військові кораблі та рятувальні судна тощо.
- За останні роки Україна суттєво покращила свою позицію у рейтингу Doing Business – з 71 у 2018 році до 64 у 2020 році.
- Серед ТОП-торговельних партнерів залишаються ЄС, Китай, Туреччина, РФ, США, Індія, Єгипет, Білорусь. Вони зафіксовані в Експортній стратегії України, яка є ключовим орієнтиром як для Уряду, так і для експортерів. Мінекономіки спільно з іншими ЦОВВ розвиває та поглиблює співпрацю через лібералізацію умов торгівлі з такими ринками. Розширення доступу українських товарів на світові ринки відбувається також шляхом укладання угод про вільну торгівлю та впровадження інструментів спільних міжурядових комісій.
- Заходи зі стимулювання експорту відбуваються двома основними шляхами: через формування сприятливого макроекономічного клімату та за рахунок створення необхідних стимулів для виробників і експортерів. З метою розвитку торговельних відносин та підвищення конкурентоспроможності українського експорту Урядом України продовжується імплементація Експортної стратегії: “дорожньої карти” стратегічного розвитку торгівлі на період 2017–2021 років. Україна експортує широкий спектр товарів і послуг майже в усі країни світу. І вже у поточному році можна буде підвести підсумки п'ятирічних зусиль усіх сторін, причетних до просування експорту та зміцнення міжнародної торгівлі.
- У 2020 році запущено експортний веб-портал для інформаційної підтримки українських експортерів і розвитку бізнес-середовища в цілому. Цей електронний ресурс включає інформацію про зовнішні ринки з умовами та процедурами доступу до них товарів і послуг, інструменти для пошуку партнерів, розвитку компетенцій, бізнес-можливостей тощо. Дані висвітлюються у найбільш повному та постійно поновлювальному обсязі за принципом “Єдиного вікна”. Постійне наповнення його якісною актуальною інформацією – ще одне завдання для нас. Оператором ресурсу виступає державна установа “Офіс з просування експорту України”.
- З 1 січня 2021 року набула чинності Угода про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії. Угода, враховуючи світову пандемію COVID-19, покращила баланс і структуру двосторонньої торгівлі між Україною та Сполученим Королівством, забезпечила можливості для бізнесу, вигідну співпрацю з українськими партнерами.

- Торгівля між Україною та ЄС стала більш прозорою, поглибленою та передбачуваною. Щороку Україна підтверджує свій статус надійного постачальника продукції до ЄС. Водночас, незважаючи на це, рівень тарифної лібералізації між Україною та ЄС не відповідає реальному обсягу торгівлі між Україною та ЄС. Аналіз результатів дії ПВЗВТ вказує на необхідність збільшення обсягів і покращення товарної структури українського експорту в ЄС. На сьогодні в українських виробників сформувався чіткий запит на перегляд параметрів лібералізації шляхом прискорення та розширення.
- “Промисловий безвіз” – ще одна наша амбітна ціль, яка дозволить продукції, виробленій в Україні, потрапляти на ринок ЄС без повторної сертифікації. Українські виробники та експортери зможуть маркувати свою продукцію європейським знаком відповідності (CE) та вільно продавати її на європейському ринку. Наразі комплексний процес укладання “промислового безвізу” відбувається у трьох секторах промислової продукції, однак після визнання від ЄС ця практика пошириться на всі види промислової продукції. До процесу залучене широке коло учасників. Проведено 15 попередніх оцінюючих місій. Підписання Угоди АСАА планується у 2021 році, яка в перспективі дозволить охопити майже п’яту частину українського експорту до ЄС.
- Протягом 2020 року вжито належних заходів для повноцінного запуску та роботи ПрАТ “Експортно-кредитне агентство”. ЕКА має виступити підтримкою для експортерів, і спростити їм доступ до банківського фінансування в Україні, шляхом випуску облігацій внутрішньої державної позики. На сьогодні, напрацьовано клієнтську базу даних, сформовано портфель потенційних клієнтів Агентства у сумі приблизно 250 млн. доларів США, укладено перші договори на страхування зовнішньоекономічних контрактів українських експортерів.
- У минулому році розпочато роботу над секторальними та крос-секторальними експортними стратегіями. Це допоможе розширити експортні ринки для української продукції, створить умови для запровадження інновацій на машинобудівних підприємствах, сприятиме залученню інвестиції для розвитку діючих і відкриття нових промислових об’єктів, а також допоможе “виростити” українські бренди у різних сферах.

До пункту 2 порядку денного.

Взято до відома інформацію заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України О.В. Романішина стосовно концептуального бачення представлення України як інноваційного партнера на Всесвітній виставці “Експо-2020” у Дубаї:

- На сьогодні квінтесенцією розвитку будь-якої країни є інновації. Інноваційні технології – це майбутнє. Впровадження інновацій, підтримка стартапів та реалізація науково-дослідних розробок є підґрунтям для збереження майбутнього.

- За підсумками 2020 року у Глобальному рейтингу інновацій Україна посіла 45 місце, випередивши Румунію, Російську Федерацію, Туреччину, Грузію, та ще 86 країн світу.
- Мінекономіки здійснює підготовку концептуального бачення представлення України саме з точки зору інновацій, ІТ-технологій у світі. І однією з ефективних та унікальних площадок для цього є участь нашої держави у Всесвітній виставці “Експо-2020”, що проходить у м. Дубай у період з 01.10.2021 по 31.03.2022.
- Проект “Україна на Експо-2020” складний і безпрецедентний для нашої держави. Вперше в історії побудовано власний чотирьохповерховий павільйон площею 2600 кв. метрів. Тема українського павільйону: SMART UKRAINE: CONNECTING DOTS (СМАРТ УКРАЇНА: ЄДНАЮЧИ СВІТ). Основний акцент експозиції – розвиток інновацій, високі технології, інвестиційні пропозиції. Це поєднується із головною темою “Експо-2020”, в основу якої покладена ідея, що сьгоднішні проблеми є надто складними для того, щоб бути вирішеними ізолювано. Пошук рішень глобальних проблем вимагає від суспільства готовності діяти, бути у діалозі незважаючи на географію та інституційні кордони.
- Мінекономіки докладає багато зусиль, аби представити інноваційну Україну світовій спільноті та заявити не тільки про успіхи наших співвітчизників, але й надати запевнення іноземним партнерам та інвесторам у можливості та гарантіях щодо ведення спільного бізнесу. Одним із етапів підготовки до заходу є формування бази інноваційних продуктів, винахідниками яких є українці. На сьогодні вже підготовлено та опубліковано два видання брошури “Ukrainian Innovative Products”, та закінчується робота над підготовкою третього. Інформація про українських винахідників та інноваційні продукти широко розповсюджуються на міжнародних заходах за участю як урядовців, так і представників бізнесу.
- Поряд з цим, у рамках роботи Всесвітньої виставки “Експо-2020” впроваджується насичена програма заходів як самих організаторів, так і країн-учасниць. Заходи Оргкомітету “Експо-2020” спрямовані на розкриття глобальних чутливих тем: толерантності, рівності прав, доступної та інноваційної медицині, глобального діалогу націй через культуру та мистецтво, розвиток бізнесу, туризму, сільського господарства, а також представляють глобальні цілі сталого розвитку. Розробляється також шестимісячна програма заходів роботи павільйону України на виставці. Українські підприємства зможуть стати учасниками подій відповідно до своєї сфери діяльності. Сформована програма буде публічно розповсюджуватися серед українського бізнесу.

Взято до відома та врахування коментарі членів Ради з міжнародної торгівлі:

- голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики, члена Ради з міжнародної торгівлі Гетманцева Д.О. щодо необхідності більш широкого інформування суспільства про успішні “кейси” за результатами впровадження заходів зі стимулювання експорту, а також проведення моніторингу діяльності закордонних дипломатичних установ щодо

вжитих конкретних кроків у напрямку просування українського експорту в кожній країні перебування;

- заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України – Торгового представника України, заступника голови Ради з міжнародної торгівлі Т.А. Качки щодо необхідності оновлення спільно з МЗС матриці діяльності закордонних дипломатичних установ у поточному році, у тому числі у частині просування українського експорту;
- заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України О.В. Романішина про уже сформовані успішні “кейси” українських високотехнологічних та інноваційних продуктів, які входять до брошур “Ukrainian Innovative Products”, а також про державні інструменти підтримки експорту: можливість участі компаній у Всесвітній виставці “Експо-2020”, допомога та підтримка від ПрАТ “ЕКА”;
- заступника Міністра закордонних справ України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, члена Ради з міжнародної торгівлі Сеніка Д.Ю. про впровадження МЗС “КРІ”, як ефективного інструменту моніторингу діяльності українських посольств на основі виконання певних критерій, у тому числі в напрямку залучення інвестицій та просування експорту. Також було поінформовано про діяльність Ради експортерів та інвесторів при МЗС України, як одного з додаткових ефективних механізмів просування продукції вітчизняних товаровиробників на закордонні ринки.

До пункту 3 порядку денного.

Взято до відома інформацію заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України – Торгового представника України, заступника голови Ради з міжнародної торгівлі Т.А. Качки стосовно Угод про вільну торгівлю:

- Станом на 01.01.2021 Україною укладено 19 УВТ, які охоплюють ринки 47 країн світу (понад 800 млн споживачів).
- 1 січня 2021 року набрала чинності Угода про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль, а також Угода про політичне співробітництво, вільну торгівлю та стратегічне партнерство з Великою Британією.
- Тривають переговори щодо укладення угод про вільну торгівлю з Турецькою Республікою та Республікою Сербія.
- Угода про політичне співробітництво, вільну торгівлю і стратегічне партнерство між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії покращила баланс і структуру двосторонньої торгівлі між Україною та Сполученим Королівством, забезпечила можливості для бізнесу, вигідну співпрацю з українськими партнерами. Перетворення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС в зону вільної торгівлі між Україною та Великою Британією надає додатковий поштовх для зростання ділової та торгової діяльності обох сторін.
- Торгівля між Україною та ЄС стала більш прозорою, поглибленою та передбачуваною. Щороку Україна підтверджує свій статус надійного

постачальника продукції до ЄС. Водночас, незважаючи на це, рівень тарифної лібералізації між Україною та ЄС не відповідає реальному обсягу торгівлі між Україною та ЄС. Аналіз результатів дії ПВЗВТ вказує на необхідність збільшення обсягів і покращення товарної структури українського експорту в ЄС. На сьогодні в українських виробників сформувався чіткий запит на перегляд параметрів лібералізації шляхом прискорення та розширення.

- Враховуючи рівень тарифної лібералізації Українська сторона під час сьомого засідання Ради асоціації, що відбулось 11 лютого 2021 року, передала Стороні ЄС ноту стосовно започаткування консультацій, можливість яких передбачена пунктом 4 Статті 29 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. У відповідь, 16 лютого 2021 р., Сторона ЄС підтвердила готовність розпочати консультації з метою розгляду прискорення та розширення сфери скасування ввізного мита у торгівлі між Україною та ЄС. Наразі Україна здійснює внутрішньодержавні процедури, необхідні для започаткування переговорів з Європейським Союзом, передбачених пунктом 4 статті 29 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
- Для гармонійного розвитку та розширення світової торгівлі шляхом усунення бар'єрів у торгівлі у перспективі лежить оновлення Угоди про вільну торгівлю між Україною та Республікою Македонія (оновлення додатків); оновлення Угоди про вільну торгівлю між Україною та Канадою (зокрема в частині довілля, інвестицій та цифрової сфери); проведення спільної оцінки галузевого впливу від перспектив запровадження вільної торгівлі з країнами Близького Сходу та Північної Африки; проведення досліджень та аналізу доцільності започаткування переговорів з укладення угод про вільну торгівлю з такими країнами азійського регіону, як В'єтнам, Індонезія, КНР. Лібералізація умов торгівлі з такими країнами як США та Японія теж знаходиться у фокусі уваги.

До пункту 4 порядку денного.

Взято до відома інформацію заступника директора департаменту взаємодії з експортерами та просування експорту – начальника відділу аналізу зовнішньої торгівлі Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України С.О. Ковальова щодо стану виконання та перспектив оновлення Експортної стратегії України:

- Стратегічним документом, який визначає напрями розвитку українського експорту та орієнтири для створення відповідних сприятливих умов є Експортна стратегія України. Це важливий документ, а його чотирирічна імплементація свідчить про реальні результати у просуванні українських товарів і послуг на перспективні зовнішні ринки.
- За весь період реалізації завдань і заходів з імплементації Експортної стратегії, виконано 52 заходи. На сайті Мінекономіки є можливість ознайомитися з поточним станом виконання та впливом її реалізації на розвиток українського експорту. Остаточний моніторинг та аналіз Експортної стратегії буде проведено за підсумками 5-ти років її реалізації.
- Серед основних та ключових досягнень:

Схвалено Стратегію розвитку інновацій в реальному секторі економіки до 2025 року, Стратегію розвитку високотехнологічних галузей до 2025 року та Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки; створено Фонд розвитку інновацій; Фонд підтримки винаходів, ДУ “Офіс з просування експорту України”; розроблено план імплементації механізму електронного “єдиного вікна” для всіх процедур митного оформлення товарів та перетину кордону; проведено масштабну роботу по формуванню нормативно-правової бази діяльності Експортно-кредитного агентства; на платформі “Дія. Бізнес” за підтримки Мінекономіки запущено Єдиний експортний веб-портал – онлайн-платформу для експортерів та компаній, зацікавлених у здійсненні експортної діяльності; впроваджується Стратегія розвитку системи технічного регулювання та інше.

- На сьогодні залишається низка завдань до виконання протягом 2021 року, найзначнішими з яких є підготовка України до Всесвітньої виставки “Експо – 2020” та затвердження секторальних і крос-секторальних експортних стратегій, передусім, у таких перспективних секторах, як послуги з технічного обслуговування повітряних суден та машинобудування, а також у крос-секторі “Транспортування та спрощення умов торгівлі”.
- Пандемія стала руйнівним фактором як для розвитку української економіки, так і для просування експорту України, тому на порядку денному також стоїть перегляд та оновлення стратегії на наступні роки. Експортна стратегія України на найближчі п’ять років має відображати синергію поглядів бізнес-кіл та Уряду. Такий підхід дозволить налагодити баланс інтересів, який потрібний абсолютно всім учасникам ринку для досягнення високих, але реальних результатів. Треба буде зосередити окрему увагу на вдосконаленні інструментів підтримки експорту, а також попрацювати над питанням зміни бізнес-клімату та його впливу на зовнішню торгівлю.

До пункту 5 порядку денного.

Взято до відома інформацію директора департаменту міжнародної співпраці у сфері економіки, торгівлі та сільського господарства Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України О.В. Рожкова щодо інструментів спільних міждержавних комісій (далі - СМК) за результатами діяльності у 2020 році:

- Протягом 2020 року інституційний механізм СМК ефективно застосовувався для поглиблення торговельно-економічних відносин з країнами світу та подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19.
- У минулому році здійснена організація та проведення двадцяти трьох засідань СМК та їх робочих органів, тринадцять з яких були проведені у новому форматі із застосуванням міжнародних платформ відео-зв’язку (країни Європи, Азії та Африки).

- Використання модернізованого інструменту СМК в новому форматі для забезпечення економічної безпеки України в умовах протидії торговельним загрозам та відстоювання економічних інтересів на зовнішніх ринках, зокрема:
 - підтверджено вагомість економічного виміру відносин стратегічного рівня зі США, КНР, Туреччиною, Азербайджаном та Німеччиною;
 - підписання на полях Четвертого засідання Комісії зі співробітництва між Урядом України та Урядом КНР “Програми співробітництва між Україною та Китайською Народною Республікою у рамках спільного будівництва “економічного поясу Шовкового шляху” та “морського Шовкового шляху 21-го століття” та Спільної заяви між Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Міністерством комерції Китайської Народної Республіки щодо започаткування спільного техніко-економічного обґрунтування доцільності укладення Угоди про вільну торгівлю стало підґрунтям для подальшого розвитку стратегічного партнерства з КНР в економічній сфері;
 - удосконалено договірно-правову базу двосторонніх відносин з країнами-партнерами, зокрема з Латвією, Литвою, Францією, Італією, Азербайджаном;
 - відновлено після семирічної перерви діалог між Україною та Угорщиною та після п’ятирічної перерви з Італійською Республікою;
 - підтверджено зацікавленість Бразилії у відновленні взаємовигідного діалогу з Україною, особливо у торговельно-економічній сфері;
 - започатковано діалог з розвитку транскордонного співробітництва між Україною та Турецькою Республікою;
 - підтверджено налаштованість на розвиток та зміцнення двостороннього економічного співробітництва з Норвегією та країнами Балтії;
 - поглиблено двосторонню співпрацю в галузі розвитку сільського господарства.
- У 2021 році спільні зусилля будуть направлені на посиленні підтримки структурованого діалогу на міждержавному рівні для подолання наслідків глобальної економічної кризи спричиненої пандемією COVID-19 і просування економічних інтересів держави на зовнішніх ринках шляхом:
 - ефективного використання інструменту Спільних міждержавних комісій з питань співробітництва для відновлення та активізації діалогу у постковідний період зі стратегічними партнерами України, членами G7 та G20, а також країнами Азії, Африки та Латинської Америки;
 - розширення міждержавного діалогу шляхом створення нових інструментів міждержавної взаємодії, поглиблення секторальної співпраці у рамках вже існуючих спільних міждержавних механізмів;
 - проведення перших інавгураційних засідань комісій з Албанією, Малайзією, Таїландом;
 - активізацією діяльності робочих органів СМК та інструментів секторального і галузевого співробітництва у сфері розвитку сільського господарства з метою впровадження механізмів посилення присутності національного виробника на аграрних ринках із залучення досвіду країн-партнерів; використання засідань СМК з державами-членами ЄС в якості додаткового майданчика для

обговорення перспектив поглиблення асоціативних відносин з ЄС та подальшої економічної інтеграції України в Єдиний ринок Євросоюзу;

- просування ідеї запровадження Механізму екстреної взаємодії з державою партнером для координації дій, пов'язаних з можливими обмеженнями у двосторонній торгівлі та інших сферах економічної діяльності у зв'язку з епідеміями та іншими природними та техногенними викликами.

До пункту 6 порядку денного.

Взято до відома інформацію заступника директора департаменту зовнішньоекономічної діяльності та торговельного захисту Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України О.О. Засипкіної щодо захисту українських товаровиробників на зовнішніх ринках:

- Мінекономіки постійно проводиться комплексна робота, спрямована на просування та збереження доступу української продукції на зовнішні ринки у рамках антидемпінгових, антисубсидійних та спеціальних захисних розслідувань.
- Протягом 2020 року Мінекономіки взяло участь у 16 справах торговельного захисту у таких юрисдикціях: ЄС (металопродукція), ЄАЕС (сталеві колеса, безшовні труби), Канада (гарячекатаний прокат, труби), Таїланд (гарячекатаний прокат), Бразилія (труби), США (сталеві труби, безшовні труби, кручений дріт), Мексика (гарячекатаний прокат обрізний, прокат в рулонах, катанка), Індія (акрилове волокно), Великобританія (металопродукція), Марокко (прокат).
- Наразі в роботі Міністерства знаходиться 11 активних справ в таких юрисдикціях США, Мексика, Таїланд, Євразійський економічний союз, Пакистан, Європейський Союз, країни Перської затоки.
- На зовнішніх ринках продовжуються протекціоністські настрої, які також зачіпають продукцію українського виробництва. Зокрема це стосується продукції металургійного комплексу. Наприклад, США порушило два нових антидемпінгових розслідування щодо українських безшовних труб та крученого дроту. У справі щодо крученого дроту розслідування проводиться щодо безпрецедентної кількості країн (15), при цьому ще 7 країн вже знаходяться під антидемпінговими заходами. Розслідування наразі ще не завершено, але, якщо будуть запроваджені заходи, то це буде приклад явного протекціонізму з боку США.
- Протягом 2020 року Королівство Марокко застосувало захисні заходи щодо гарячекатаного прокату в тому числі українського походження, Євразійський економічний союз застосував антидемпінгові заходи щодо оцинкованого прокату, також окремими країнами (Бразилія, Канада, США) було продовжено дію вже застосованих заходів по відношенню до української металопродукції.
- Мінекономіки відстоює інтереси українських виробників і на міжнародних площадках, таких як СОТ. Зокрема, під час засідань профільних комітетів СОТ, ми маємо можливість озвучити позицію України на підтримку інтересів українських експортерів у справах торговельного захисту. Так, у жовтні 2020

року під час засідання Комітету СОТ з захисних заходів озвучено позицію України щодо захисного розслідування по відношенню до сталевих продукції, що проводиться країнами Перської затоки, а під час засідання Комітету з антидемпінгової практики Україна виступила з заявою щодо необхідності скасування антидемпінгових заходів Мексикою, застосованих на прокат обрізний, прокат в рулонах та арматуру українського походження, за результатами відповідних переглядів.

- У частині обмежень на металопродукцію в ЄС, Україна виключена з-під дії захисних заходів за 12-ма товарними категоріями, а ще за 11 категоріями - збережено індивідуальні тарифні квоти, що враховують традиційні обсяги українських поставок та тенденції до їх збільшення. Вдалося домогтись позитивних результатів і в інших справах, зокрема, щодо поставок автомобільних шин в Бразилію, гарячекатаного прокату в Євразійський економічний союз, а також металопродукату в Таїланд. Незважаючи на протекціоністські настрої у світі, було збережено та частково лібералізовано умови доступу для ряду українських товарів на зовнішні ринки. Обсяг їх поставок, за орієнтовними підрахунками, близько 1,78 млрд. дол. США.
- У 2020 році було забезпечено захист прав та інтересів України у торговельних спорах в рамках СОТ та міжнародних договорів. Для України активними були наступні спори в рамках СОТ:

У якості позивача: DS 499 “Російська Федерація – заходи щодо імпорту залізничного рухомого складу, стрілочних переводів та іншого залізничного обладнання”. У березні 2020 року, на засіданні Органу з питань вирішення спорів СОТ було затверджено звіт Групи експертів та звіт Апеляційного органу СОТ у справі. Разом з тим, враховуючи ситуацію, яка склалась у зв’язку із поширенням COVID-19 та заходами щодо протидії її поширення, можливість практичної перевірки чи імплементувала Російська Федерація рішення ОВС СОТ об’єктивно відсутне.

У якості відповідача: DS493 “Україна – антидемпінгові заходи щодо імпорту нітрату амонію” (позивач – Російська Федерація). Україною було імплементовано рекомендації та постанови Органу з питань вирішення спорів СОТ, а саме, рішенням Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі від 21.09.2020 було припинено проміжний перегляд та перегляд антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну нітрату амонію (аміачної селітри) походженням з Російської Федерації у зв’язку із закінченням строку їх застосування, а дію антидемпінгових заходів було анульовано.

У якості третьої сторони: у 2020 році Україна виступала у 32 спорах у рамках Світової організації торгівлі.

- Крім того, у 2020 році Україна відстоювала свої права та інтереси в рамках ініційованого Європейським Союзом спору за Угодою про асоціацію у зв’язку з тимчасовою заборонаю експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді. 11.12.2020 Сторони спору отримали Постанову Арбітражної групи (остаточне рішення). Наразі Мінекономіки спільно з іншими профільними органами влади опрацьовує питання імплементатії згаданої Постанови.

- Окрім спорів Мінекономіки забезпечується активна участь України у рамках ряду ініціатив щодо удосконалення механізму вирішення спорів в рамках СОТ. Так, у 2020 році Україна приєдналася до ініціативи країн-членів СОТ щодо тимчасової багатосторонньої домовленості стосовно застосування апеляційного арбітражу (MPIA).
- Також Україна приєдналася до ініціативи країн-членів СОТ стосовно застосування гнучких механізмів у процесі вирішення спорів під час пандемії COVID-19 та ініціативи щодо процедури відбору членів Апеляційного органу СОТ.

До пункту 7 порядку денного.

Взято до врахування інформацію та пропозиції заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України О.В. Романішина стосовно необхідності оновлення діяльності Ради з міжнародної торгівлі у 2021 році:

- Під час численних консультацій з українськими експортерами, у тому числі, за результатами виїзних засідань у регіони, отримано чіткі сигнали про потребу згуртуватися та комплексно підійти до вирішення актуальних і проблемних питань щодо просування українських товарів і послуг на зовнішні ринки. Постає необхідність оновлення та посилення діяльності Ради з міжнародної торгівлі у 2021 році, шляхом запровадження додаткових механізмів, таких як:

Робочі групи Ради з міжнародної торгівлі:

- **Поряд з вже утвореною постійною Робочою групою з питань спрощення процедур торгівлі Ради з міжнародної торгівлі, постає необхідність відновлення діяльності інших фокус-груп за участю чиновників, бізнес та експертів для напрацювання практичних і реальних пропозицій щодо методів та шляхів можливого вирішення проблемних питань, з яким сьогодні стикається український бізнес, зокрема:**
- **Робоча група з просування експорту.** Основними завданнями групи ми бачимо наступні: розроблення рекомендацій щодо створення державної підтримки з просування експорту та пріоритетів її роботи; формування унікального позиціонування країни для промоції на зовнішніх ринках; напрацювання щодо удосконалення законодавчої та нормативної бази з актуальних питань ведення експортної діяльності в Україні; використання інструментів з надання підтримки представлення національних стендів України в рамках спеціалізованих закордонних міжнародних виставково-ярмаркових заходів тощо.
- **Робоча група з формування стратегій розвитку міжнародної торгівлі та аналізу їх реалізації** здійснюватиме моніторинг виконання Експортної стратегії України та аграрної експортної стратегії; проводитиме обговорення з бізнесом і розроблятиме рекомендації щодо оновлення Експортної стратегії України на наступні роки та напрацьовуватиме пропозиції щодо основних заходів з їх імплементації; обговорюватиме проекти та плани заходів секторальних та крос-секторальних експортних стратегій; розглядатиме та готуватиме рекомендації

щодо удосконалення законодавчої і нормативної баз з актуальних питань ведення експортної діяльності в Україні тощо.

- **Робоча група з покращення системи митно-тарифного регулювання та торговельного захисту** готуватиме рекомендації щодо покращення інституційної спроможності та ефективності процедур захисту інтересів українських товаровиробників на зовнішніх ринках та удосконалення митно-тарифного регулювання.

Відновлення виїзних засідань у регіонах:

- Досвід проведення виїзних нарад вітчизняними експортерами у м. Житомирі та м. Чернігові у 2020 році свідчить про необхідність відновлення такої практики на постійній основі та затвердження відповідного щорічного графіку.
- Зазначений механізм посилення діяльності Ради з міжнародної торгівлі сприятиме:
 - підвищенню рівня обізнаності підприємств і підприємців регіонів про кроки Уряду щодо стимулювання експорту та посилення інноваційного потенціалу підприємств, підвищення конкурентоспроможності експорторієнтованих підприємств, захист їх інтересів на зовнішніх і внутрішньому ринках, доступні послуги з розвитку підприємництва, підтримки торгівлі та експорту;
 - визначенню проблемних питань регіональних підприємств на ринках країн-партнерів та підготовці пропозицій щодо їх вирішення;
 - розвитку міжнародної торгівлі на рівні регіональних об'єднань суб'єктів господарювання, налагодженні ділових зв'язків між підприємствами-експортерами та іноземними партнерами.

За результатами обговорення питань порядку денного прийняті рішення:

**Міністерство закордонних справ України
Міністерство розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

1. Вжити заходів щодо посилення інструментів підтримки українського експорту та впровадження ефективного інструменту моніторингу діяльності закордонних дипломатичних установ у частині просування вітчизняного експорту, на постійній основі.
2. Розповсюджувати інформацію про успішні “кейси” присутності та виході українських експортерів на зовнішні ринки країн-торговельних партнерів України, на постійній основі.

**Центральні та місцеві органи виконавчої
влади, інші сторони**

3. В межах компетенції вжити заходів щодо імплементації у повному обсязі Плану завдань і заходів з реалізації Експортної стратегії України (“дорожньої карти” стратегічного розвитку торгівлі) на період 2017 – 2021 роки, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1017-р, відповідно до завдань, визначених зазначеним Планом.
4. Інформувати Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України щодо стану виконання Плану завдань і заходів з реалізації Експортної стратегії України (“дорожньої карти” стратегічного розвитку торгівлі) на період 2017 – 2021 роки до 5 числа місяця, що настає за звітним кварталом, на постійній основі.
5. Взяти участь в опитуванні щодо оновлення Експортної стратегії України на наступний період на сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.
6. Надати Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України ґрунтовні пропозиції щодо міжнародних торговельних пріоритетів на найближчі 5 років, які будуть враховані у Плані завдань і заходів оновленої Експортної стратегії України, не пізніше III кварталу 2021 року.

**Міністерство розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України
Секретаріат Ради з міжнародної торгівлі**

7. Відповідно до п.7 Положення про Раду з міжнародної торгівлі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 липня 2017 р. №455 утворити робочі групи Ради з міжнародної торгівлі та забезпечити їх функціонування, зокрема:
 - Робоча група з просування експорту Ради з міжнародної торгівлі;
 - Робоча група з формування стратегій розвитку міжнародної торгівлі та аналізу їх реалізації Ради з міжнародної торгівлі;
 - Робоча група з покращення системи митно-тарифного регулювання та торговельного захисту Ради з міжнародної торгівлі.
8. За участю представників центральних органів виконавчої влади, інших органів державної влади, а також представників ділових кіл, експертів та фахівців у сфері міжнародної торгівлі, зокрема іноземних (за згодою) сформувати пропозиції до персонального складу новоутворених робочих груп Ради з міжнародної торгівлі для подальшого затвердження головою Ради з міжнародної торгівлі, не пізніше II кварталу 2021 року.
9. Вжити заходів для забезпечення належної роботи новоутворених робочих груп Ради з міжнародної торгівлі, на постійній основі.

Робочі групи Ради з міжнародної торгівлі

10. Подавати Секретаріату Ради з міжнародної торгівлі пропозиції до порядку денного проведення чергового засідання та звітну інформацію щодо проведеної роботи до 5 числа місяця, що настає за звітним кварталом, на постійній основі.

Секретаріат Ради з міжнародної торгівлі Місцеві органи виконавчої влади

11. Опрацювати посилення регіонального аспекту діяльності Ради з міжнародної торгівлі, у тому числі шляхом проведення виїзних засідань робочих груп Ради з міжнародної торгівлі.

Додатки:

1. Список присутніх на засіданні на 11 арк.;
2. Презентація IV засідання Ради з міжнародної торгівлі на 29 арк.;
3. Інфографіка щодо загальних підсумків експорту та імпорту товарів і послуг України у 2020 році на 19 арк.;
4. Інші довідкові матеріали:
 - брошура “Міжнародна торгівля України у 2020 році” на 4 арк.;
 - брошура “Угоди про вільну торгівлю - 2021” на 8 арк.;
 - брошура “Аудит виконання Плану завдань і заходів з реалізації Експортної стратегії України за 2020 рік” на 116 арк.;
 - брошури “Ukrainian Innovative Products” на 65 арк.

**Міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України,
Голова Ради з міжнародної торгівлі**

І. Р. Петрашко

**Заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України –
Торговий представник України,
Заступник голови Ради з міжнародної торгівлі**

Т. А. Качка

**Заступник директора департаменту взаємодії з експортерами та просування експорту –
начальник відділу інструментів підтримки експортерів за кордоном Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України,
секретаріат Ради з міжнародної торгівлі**

Е. Л. Терпицкий